

Środa 8 września 1937 r.

Sowiety oskarżają Włochy

o zbombardowanie dwóch statków na Morzu Śródziemnym, żądają odszkodowania i ukarania winnych

RZYM. — W dniu wczorajszym ambasada sowiecka przesłała do ministra spr. zagr. Ciano notę, która przypisuje Włochom odpowiedzialność za zatakowanie dwóch statków rosyjskich na wschodnich wodach Morza Śródziemnego. Ponadto nota żąda odszkodowania i domaga się ukarania winnych.

Na notę tę min. Ciano natychmiast odpowiedział, stwierdzając, że Włochy odrzucają odpowiedzialność za wypadki atakowania statków sowieckich oraz odwierają w całości wszystkie żądania, zawarte w nocie.

Kola, zbliżone do rządu, komentując notę sowiecką, widzą w niej manewr skierowany przeciw konferencji śródziemnomorskiej, która miała zająć się wyjaśnieniem sytuacji na Morzu Śródziemnym.

Krok ZSRR jest tym bardziej znamieny — zdaniem kół włoskich — że dokonany został w chwili, gdy Włochy z najlepszą wolą przygotowywały się do rozpatrzenia zaproszenia na tę konferencję.

Wczoraj po południu minister Ciano przyjął kolejno charge d'affaires Anglii oraz charge d'affaires Francji, którzy w imieniu swych rządów wręczyli min. Ciano zaproszenie na konferencję państw śródziemnomorskich.

Min. Ciano oświadczył, iż nie ommieszka na zaproszenie to udzielić odpowiedzi.

Koła półrządowe przewidują, że odpowiedź włoska weźmie pod uwagę nową sytuację, stworzoną przez protestacyjną notę sowiecką, która usiłuje wywołać trudności w przeddzien proponowanych przez Anglię i

Francję narad śródziemnomorskich.

LONDYN. W brytyjskich kołach oficjalnych powstrzymują się od komentarzy w związku z incydentem dyplomatycznym, jaki zaszedł w Rzymie.

W Londynie panuje ogólne przekonanie, iż fakt złożenia noty przez Z.S.R.R. i odpowiedź włoska w przededniu rozpoczynającej się konferencji śródziemnomorskiej jest wypadkiem wysoce niepożądanym.

Chińczycy trzymają się dzielnie choć praży ich artyleria lądowa i morską

SZANGHAJ. Aczkolwiek Japończycy zapewniają, że wielka ofensywa jeszcze nie jest rozpoczęta, to jednak na wszystkich odcinkach od Jangtse-Pu do Wusung trwa bitwa największa od czasu rozpoczęcia kroków wojennych.

Japończycy starają się zdemoralizować oddziały chińskie niezwykle silnym ogniem wszelkiego rodzaju artylerii lądowej i morskiej.

Chińczycy wytrzymują natarcie, wycofując się po trochu na

odcinku Jangtse-Pu, natomiast na innych odcinkach opierają się niewzruszenie licznym natarciom piechoty i utrzymują swe stanowiska pod gradem pocisków artyleryjskich.

Ze źródeł chińskich donoszą, że usiłowania wyładowania oddziałów japońskich w Liu-Po w miejscowości położonej o 50 km. na północny wschód od Szanghaju zostały udaremnione.

PEKIN. W okręgu Mentu-Fu regularne wojska chińskie zetknęły się z oddziałami japońskimi.

mi. Doszło do poważnego starcia.

Do Ta-Ku przybywają posiłki japońskie. Siły japońskie w Hopei obliczane są na 200 tysięcy żołnierzy, nie wliczając w to oddziałów armii Mandżurii. Zgromadzenie w Hopei tak poważnej ilości wojska wskazuje na to, że Japończycy zamierzają traktować Chiny Północne, jako front główny, gdzie niebawem rozpoczną szerokie zakrojone operacje.

Według wiadomości, pochodzących ze źródeł chińskich, w Mandżurii wybuchają powstania i bunty. W czasie zamieszek zginąć miał generał japoński Fidzi. Potwierdzenia tych wiadomości nie można uzyskać.

Straszliwy wybuch w kopalni

Wielu górników odciętych od świata

SOFIA. W miejscowości Cyrill (bułgarska Macedonia) nastąpił wczoraj w kopalni węgla wybuch gazu ziemnego.

Dotychczas zdołano wydobyć na powierzchnię 26 górników. Dwóch jest zabitych, a kilku ciężko rannych. Los pozostałych kilkudziesięciu górników jest nieznany.

SOFIA. — Katastrofa w kopalni położonej w południowej Bułgarii, pociągnęła za sobą wiele ofiar. Ogółem 40 górników zostało zasypanych. 31 spośród zasypanych daje sygnały, 9-ciu zginęło.

Wobec wielkich trudności w akcji ratunkowej, istnieją tylko słabe nadzieje na uratowanie zasypanych w kopalni górników.

między którymi znajduje się również i dyrektor kopalni.

Masowe rozstrzelania w Sowietach

„Wyroki śmierci, przyjmowane z entuzjazmem”

MOSKWA. W niektórych rejonach obwodu leningradzkiego, jak donosi prasa, zostały wykryte antisowieckie szkodnicze grupy, które stawiały sobie za cel rozbijanie kolchozów i dyskredytowanie ich w oczach ludności.

Dla osiągnięcia tego celu grupy te podrywały siły gospodarcze kolchozów przez wprowadzanie wadliwego płodozmianu,

niszczenie żywego inwentarza, hamowanie mechanizacji

Na przykład w niektórych kolchozach zasiewano pomieszane z pszenicą żyto, a następnie zmuszano kolchoźników do wrywania żyta, względnie pszenicy.

Wszyscy członkowie szkodniczych grup prawicowej w rejonie ostrowskim zostali skazani na karę śmierci przez roz-

strzelanie. Spośród członków grupy w rejonie krasnowardeckim „zostało skazanych na śmierć, 2 zaś na kary po 10 lat więzienia. Proces grupy rejonu owchogodzkiego jeszcze trwa.

Jak donosi prasa — „wyroki śmierci zostały przyjęte przez ludność z entuzjazmem”.

BERLIN. — Niemieckie Biuro Informacyjne donosi, że „Leningradzka Prawda” ogłasza, iż w Nowogrodzie skazano na śmierć „grupę kontrrewolucjonistów” za szereg aktów sabotażu w gospodarce rolnej.

Ten sam dziennik donosi, że sąd wojskowy w Leningradzie skazał na śmierć trzech kucharzy, którzy w czasie ostatnich ćwiczeń ochrony przeciwlotniczej zatruli mięsiewiczą wieprzowiną 15-tu gości w restauracji.

Premier na Zamku

Pan Prezydent R. P. przyjął wczoraj pana prezesa Rady Ministrów gen. Sławoja Składkowskiego, który informował Pana Prezydenta R. P. o bieżących pracach Rządu.

Min. Beck odbędzie naradę w Paryżu

Minister spraw zagranicznych Beck, udając się do Genewy, zatrzyma się w Paryżu na zaproszenie p. Yvon Delbos, francuskiego ministra spraw zagranicznych, celem zwiedzenia wystawy międzynarodowej.

Min. Beck skorzysta z tej sposobności, aby omówić z francuskim ministrem obecną sytuację międzynarodową.

Zatarg japońsko-angielski

nie został dotychczas załatwiony — Japończycy twierdzą, że nie oni zranili ambasadora

LONDYN. — Nowy brytyjski ambasador w Japonii sir Robert Craigie, który przed paru dniami przybył do Tokio, w pierwszej rozmowie, jaka natychmiast odbył z ministrem spraw zagranicznych Hirota, podkreślił, że rząd brytyjski domaga się udzielenia jak najprędzej odpowiedzi na notę protestacyjną w sprawie zranienia ambasadora brytyjskiego w Chinach.

Sir Robert Craigie zaznaczył, że jeśli chodzi o wyznaczenie daty złożenia przez niego listów uwierzytelniających w charakterze nowoakredytowanego ambasadora, to uzależnione ono być musi od odpowiedzi rządu japońskiego.

Ambasador Craigie podkreślił, że w nadchodzącą środę ga-

binet brytyjski zbierze się na posiedzenie nadzwyczajne, na którym omawiana będzie również kwestia dalszych stosunków brytyjsko-japońskich.

W związku z powyższym wystąpieniem rząd japoński doręczył wczoraj ambasadorowi brytyjskiemu w Tokio swą odpowiedź. Londyńskie M. S. Z. odmawia na razie wyjaśnić co do treści tej odpowiedzi, twierdząc jedynie, że nota japońska ma charakter odpowiedzi tymczasowej.

W kołach dobrze poinformowanych tłumaczą prowizoryczny charakter odpowiedzi w ten sposób, że nota, nie odpowiadając w ogóle na wysunięte w protestie brytyjskim żądania, zapowiada dalsze prowadzenie

przez Japonię śledztwa w tej sprawie.

Jak słychać nota japońska kwestionować ma w ogóle fakt, jakoby to samolot japoński podjął atak na ambasadora brytyjskiego w Chinach. Wyrażając następnie swe ubolewanie z racji wypadku, któremu uległ ambasador, nota ma twierdzić, że dotychczasowe śledztwo nie potwierdziło oskarżeń brytyjskich.

W kołach politycznych wątpią, aby odpowiedź powyższa zadowolili mogła rząd brytyjski. Z drugiej jednak strony zwracają uwagę, że nota japońska nie daje dostatecznej podstawy do uważania udzielonej odpowiedzi za całkowicie niezadawalającą, właśnie ze względu na swój charakter tymczasowy

Umowa polsko - austriacka zatwierdzona przez rząd wiedeński

WIEDEN. Wczoraj został wydany komunikat urzędowy, że na pierwszym po feriach posiedzeniu Rady Ministrów zostały zatwierdzone wytyczne umowy kulturalnej pomiędzy Austrią i Polską oraz zostały udzielone pełnomocnictwa ministrowi spraw zagranicznych do podpisania tej umowy.

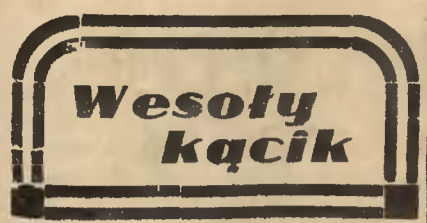
Należy dodać, że Austria posiada już podobne trzy umowy kulturalne, a mianowicie z Włochami i Węgrami. Specjalnie owocą jest umowa kulturalna z

Włochami, w wyniku której w obu państwach zostały założone kulturalne instytucje, rozwijające ożywioną działalność.

Trzecia umowa zawarta została z Francją. W wyniku jej w Wiedniu istnieje instytut francuski, w Paryżu zaś, w Sorbonie, profesorowie austriaccy od czasu do czasu miewają wykłady na temat kultury austriackiej.

Podpisanie umowy z Polską oczekiwane jest z zainteresowa-

Mądra Anielcia

Anielcia ma sześć lat i jest mądra. Anielcia wie na pewno, że jest mądra, bo jej powieździeli dorosli. A przecież dorosli nigdy nie kłamią.

Powiedziała jej to bona, pan na Klara, a co najważniejsze powiedziała jej to także mama, która nie jest skora do pochwał.

A było tak. Pewnej niedzieli Anielcia bawiła się sama, bo do panny Klary przyszedł z wizytą pewien pan.

Panna Klara powiedziała, że to jej brat, że musi z nim w ważnej sprawie pomówić i prosiła Anielcię, żeby nie przeszkadzała.

Więc Anielcia bawiła się sama. Ale w pewnej chwili piłka wpadła na szafę i Anielcia nie mogła sama zdjąć. Pobiegła do panny Klary, otworzyła z rozmachem drzwi i zobaczyła, że brat trzyma pannę Klarę na kolanach i mocno ją całuje.

Anielci to wcale nie zdziwiło, bo co w tym dziwnego, że ludzie się całują? Ale panna Klara bardzo się zmieszala, wzięła Anielcię na ręce i zaczęła ją też całować.

— Ty jesteś mądra dziewczynka, bardzo mądra, prawda? Nie powiesz nikomu, prawda?

A brat panny Klary specjalnie zeszedł na ulicę i przyniósł Anielci torebkę cukierków.

Anielci się to wszystko bardzo podobało. Nie wiedziała dlaczego, ale dostała cukierki i chwalono ją, że jest mądra. I jedno i drugie było bardzo przyjemne.

A nazajutrz podobny wypadek zdarzył się z mamą.

Do mamy przyszedł kuzyn Józio. Mama powiedziała Anielci, żeby się nie kręciła, bo musi z kuzynem omówić ważną sprawę.

Panna Klara wyszła, więc Anielcia znów bawiła się sama. Ale w pewnej chwili zobaczyła na dachu kota, który gonił gołębie.

Tak się biedaczka przeleciała, że zapomniała o zakazie mamy i, jak burza, wbiegła do pokoju.

Mama krzyknęła przestraszona i odskoczyła od kuzyna, który ją właśnie całował. A kuzyn Józio zbladł trochę, wzięł Anielcię na ręce i zaczął jej to samo mówić, co panna Klara:

— Ty jesteś mądra dziewczynka, bardzo mądra, prawda? Nikomu nie powiesz, prawda?

A potem zbiegł na dół i przyniósł Anielci duże pudełko cukierków.

Minał tydzień. Anielcia zjadła wszystkie cukierki i zaczęła się nudzić.

Kuzyn Józio wyjechał, brat panny Klary nie pokazywał się więcej, nikt nie dawał Anielci cukierków i nie chwalił jej, że jest mądra.

Anielcia kręciła się po mieszkaniu, otwierała raptownie zamknięte drzwi, ale nikt się, ku jej zmartwieniu, w domu nie całował.

Aż pewnego razu, w dniu imienin ojca, Anielcia weszła do gabinetu i... serduszko zabiło jej z radości!.. Ojciec całował mamę w policzek!

Nareszcie! Znów ją pochwalają, że jest mądra i znów dostanie cukierki.

Stała sobie cicho w drzwiach i czekała na efekt. Ale ku jej zdziwieniu ojciec się wcale nie zmieszał. Uśmiechnął się do niej i spytał:

— Czego tak stoisz głupiutka?

Głupiutka?!.. Anielcia poczuła się obrażona. Wszyscy ją w

Blokada Japonii przez Amerykę i Anglię

6 pancerników angielskich ma wyruszyć na Daleki Wsch.

WASZYNGTON. Rozmowy angielsko - amerykańskie, przekroczyły ramy zwykłego żądania, wystosowanego do Japonii i Chin w sprawie ewakuacji Szanghaju, i wchodzą obecnie w okres współpracy obu narodów w wypadku, gdyby Japonia nie pokoła żeglugę handlową amerykańską i brytyjską.

Prowadzone rozmowy mają charakter ściśle oficjalny. Jak słychać, ze strony Stanów Zjednoczonych wyszło żądanie, aby Anglia wysłała co najmniej 6 pancerników z Morza Śródziemnego na Daleki Wschód.

Strona angielska waha się, uważając, że ma na Morzu Śródziemnym bardziej palące sprawy. Władze marynarki amerykańskiej wskazują, że interesy brytyjskie na Morzu Śródziemnym będą lepiej chronione przez jednostki bardziej szybkie, niż pancerniki. Natomiast wystanie pancerników na Daleki Wschód wzmocni wybitnie prestiż W. Brytanii i stanowić będzie poważne ostrzeżenie dla napastników.

Reprezentanci Anglii i Stanów Zjednoczonych przedyskutować mieli również zasadniczo

projekt blokady Japonii w wypadku, gdyby działalność japońskiej floty była szkodliwa dla interesów marynarki handlowej Stanów Zjedn. i W. Brytanii, a zwłaszcza gdyby Japonia zatrzymała statki obu tych państw na pełnym morzu.

Władze morskie podkreślają, że blokada Japonii będzie łatwa do przeprowadzenia, gdyż statki, idące do Japonii, muszą przechodzić przez dwie wielkie bazy morskie w Singapoore i w Panama.

Przedstawiciele floty angielskiej i amerykańskiej mieli stwierdzić, że blokada osiągnie pełny swój skutek w ciągu 4 miesięcy, łamiąc siły gospodarcze Japonii.

Blokada mogłaby być zastosowana na zasadzie art. 16 paktu Ligi Narodów. Należy podkreślić — kończy gencja Havasa — że wymiana zdań n. powyższe tematy w niczym jeszcze nie zaangażowała Stanów Zjednoczonych i że szerokie rzesze społeczeństwa amerykańskiego są wyraźnie przeciwne angażowaniu się w konflikt na Dalekim Wschodzie

Włochy zerwą z Sowietami

stosunki dyplomatyczne? Konferencja „piracka” storpedowana

LONDYN. Prasa angielska wyraża poważne obawy, że akcja sowiecka, oskarżająca Włochy o zatopienie obu statków sowieckich, storpeduje konferencję, nazywaną już w prasie „piracką”, mającą się odbyć w Nyon.

Dzienniki angielskie przywiązując zbyt wielką wagę do wymiany not pomiędzy Moskwą i Rzymem w tej sprawie, przewidują zerwanie stosunków dyplomatycznych sowiecko-włoskich i nadają doniosłe znaczenie oczekivanemu spotkaniu Mussoliniego z Hitlerem, jako zapoczątkowanie specjalnej akcji antykomunistycznej, którą miałyby podjąć Niemcy i Włochy.

Prasa angielska, powołując się na źródła rzymskie, twierdzi, że minister Ciano, po otrzymaniu zaproszenia francusko-brytyjskiego na konferencję w Nyon, wyraził wątpliwości, czy w obliczu prowokacji sowieckiej Włochy będą mogły brać udział w tej konferencji.

Nieobecność Włoch spowodowałaby również nieobecność Niemiec i losy konferencji stanęłyby wówczas pod znakiem zapytania.

RZYM. Wczorajsza prasa poranna komentuje notę sowiecką, wręczoną rządowi włoskiemu w sprawie storpedowania dwóch statków sowieckich na Morzu Śródziemnym.

„Popolo di Roma” pisze: Manewr ZSRR w przededniu konferencji śródziemnomorskiej, w której mimo zastrzeżeń Włochy zamierzały wziąć udział, zmusza rząd faszystowski do podjęcia ponownemu badaniu sytuacji.

Odrzucając odpowiedzialność za nowe usiłowania storpedowania pokoju europejskiego, dziennik zapewnia, że „Rosja zmuszona jest dążyć do wywołania zamieszek międzynarodowych dla odwrócenia uwagi od swej wewnętrznej, bardzo niepomyślnej, sytuacji”.

„Messagero” podkreśla, że manewr sowiecki zmusza Włochy do podania rewizji swych pierwotnych zamiarów udziału w konferencji śródziemnomorskiej i pisze:

„Jest nie do pomyślenia, aby Włochy mogły stanąć na konferencji śródziemnomorskiej jako oskarżone, a przecież konferencja ta bez udziału Włoch nie będzie miała żadnego znaczenia”.

PARYŻ. W związku z incydentem włosko-sowieckim, „Petit Parisien” stwierdza, że incydent ten może pociągnąć za sobą następstwa zupełnie nieoczekiwane. W Rzymie — pisze

dziennik — mówi się już o „storpedowaniu z premedytacją” konferencji śródziemnomorskiej przez Sowiety.

„Excelsior” pisze: Nigdy jeszcze spokój, zimna krew i obiektywizm nie były bardziej potrzebne rządowi, których troską jest zapewnienie pokoju ponad przemijającymi doktrynami i systemami.

„Le Jour”, omawiając w artykule tę sprawę, stwierdza, że zachodzi konieczność wykazania zimnej krwi. W przeciwnym wypadku będzie to gra, wygrana przez Moskwę.

Przyjmując pod uwagę reakcję swej opinii publicznej, rząd włoski da próbę realizmu politycznego, który wykazał niejednokrotnie w trudnych okolicznościach.

Pod naporem wojsk powstańczych oddziały rządowe cofają się

WALENCJA. Komunikat Ministerstwa Obrony donosi, że na skutek silnego nacisku nieprzyjaciela, na froncie północnym wojska rządowe wycofały się w kierunku miejscowości Barro.

Na odcinku Sierra Moreda liczne ataki powstańców zostały odparte.

Na froncie aragońskim na odcinku Medina przeważające siły nieprzyjacielskie zajęły miejscowość El Campillo. Nieliczne ogniska oporu nieprzyjaciela na odcinku Belchite zostały wczoraj całkowicie zniszczone.

SALAMANKA. Komunikat oficjalny głównej kwatery wojsk powstańczych donosi, że powstańcy zajęli wczoraj na froncie asturyjskim miejscowości Celorio i Llanes.

Na froncie aragońskim wszystkie ataki wojsk rządowych zostały odparte, w szczególności na odcinkach El Apeadero, Casilla i Buena.

Odparto również natarcie przeciwnika na froncie południowym na odcinku Penarroya.

RADIO

- ŚRODA, DNIA 8 WRZEŚNIA
- 6.15 „Kiedy ranne”. 6.18 Główny.
  - 6.38 Muzyka. 7.00 Dzień poran. 7.10 Muzyka. 8.00 Adycja dla szkół. 11.15 Audycja dla szkół. 11.40 Fragment z baletu „Jeziorko łabędzie”. 11.57 Sygn. czasu. 12.03 Dzień połudn. 12.15 Wszystko w swoim czasie — pogad. 12.25 Koncert rozrywkowy. 15.45 Wiadomości gosp. 16.00 „Z mojego warsztatu” — szkic lit. 16.50 Pieśni w wyk. Chóru Prac. Fabr. Karabiniów. 16.45 Samoobrona Wilna i Grodna — odczyt. 17.00 Konc. popoł. 17.50 Galwani — ojciec elektryczn. 18.00 Chwila Biura Studiów. 18.10 Prog. na jutro. 18.15 W rytmie czardasza. 18.50 Pogad. akt. 19.00 Słynni dyr. 19.50 Wiad. sport. 20.00 Kalejdoskop — audycja muz. 20.45 Dzień wiecz. 20.55 Pogad. aktualna. 21.00 Konc. chopinowski. 21.45 „Pan Tadeusz” (fragment z Księgi IV). 22.00 Zespół Henryka Kowalskiego. 22.50 Ostatnie wiad.
- WARSZAWA II
- 13.00 płyty. 14.00 Parę informacji. 14.06 Koncert rozrywkowy (płyty). 15.00 Pogadanka aktualna. 15.10 Życie kulturalne stolicy. 15.15 Koncert solistów. 16.00 Przerwa. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 „Sonet polski” — kwadrans poezji. 22.20 Muzyka lekka (płyty). 23.15 Muzyka taneczna.

Najstarszy człowiek Chili

BUENOS AIRES. W Magallanes (Chili) zmarł niejaki Maximiliano Mesa Pavez w wieku 115 lat, który uchodził za najstarszego człowieka w Chili.

Tragiczne święto

NOWY JORK. W czasie wczorajszego święta „Labourday” utonął w czasie kąpieli i zginął w wypadkach samochodowych 507 osób na całym terytorium St. Zjedn.

Wykryto spisek

BUENOS AIRES. Emerytowany porucznik Raoul Benvides brat b. sekretarza prezydenta republiki i niejaki Pedro Dorrego zostali wczoraj aresztowani pod zarzutem przygotowania spisku na życie prezydenta państwa i członków rządu.

Autobus wpadł w tłum przechodniów

TALLIN. W Tartu wydarzyła się wielka katastrofa autobusowa. Na jednej z ruchliwych ulic autobus zderzył się z taksówką i wpadł na chodnik w tłum przechodniów. Dwie kobiety zostały zabite, a cztery osoby ciężko ranne.

Pod naporem wojsk powstańczych oddziały rządowe cofają się

WALENCJA. Komunikat Ministerstwa Obrony donosi, że na skutek silnego nacisku nieprzyjaciela, na froncie północnym wojska rządowe wycofały się w kierunku miejscowości Barro.

Na odcinku Sierra Moreda liczne ataki powstańców zostały odparte.

Na froncie aragońskim na odcinku Medina przeważające siły nieprzyjacielskie zajęły miejscowość El Campillo. Nieliczne ogniska oporu nieprzyjaciela na odcinku Belchite zostały wczoraj całkowicie zniszczone.

SALAMANKA. Komunikat oficjalny głównej kwatery wojsk powstańczych donosi, że powstańcy zajęli wczoraj na froncie asturyjskim miejscowości Celorio i Llanes.

Na froncie aragońskim wszystkie ataki wojsk rządowych zostały odparte, w szczególności na odcinkach El Apeadero, Casilla i Buena.

Odparto również natarcie przeciwnika na froncie południowym na odcinku Penarroya.

Straszna katastrofa na jeziorze

Sto osób znalazło śmierć w głębinach

BUENOS AIRES. Donoszą z Maracaibo (Wenezuela), że na jeziorze tej samej nazwy zatonał statek motorowy, na pokładzie którego znajdowało się około 200 osób. Przeszło 100 osób utonąło.

Dotychczas wydobyto z wód jeziora zwłoki 62 ofiar nieszczęśliwego wypadku. Powodem katastrofy było nadmierne przeładowanie statku.

Tunel pod kanałem Panamskim ma wybudować Ameryka

PARYŻ. „Paris Soir” donosi z Nowego Jorku, iż ze względów strategicznych brana jest pod uwagę kwestia budowy tunelu pod kanałem Panamskim. W razie wojny i przecięcia komunikacji na kanale, przewóz wojsk i broni mógłby bowiem dokonywać się przez tunel.

Projekt ten — jak zapewnia dziennik — jest obecnie rozpatrywany przez specjalistów.

Waldemaras prosi o ulaskawienie

z okazji święta narodowego Litwy

RYGA. Z Kowna donoszą, że w związku ze świętem narodowym Litwy w dn. 8 września, były dyktator Waldemaras wraz z redaktorem swego organu Tautos Balsas złożył prezydentowi Smetonie podanie o ulaskawienie.

Waldemaras, który skazany został za zamach stanu na 12 lat ciężkiego więzienia, składa bezskutecznie, przy każdej okazji, podania o zwolnienie.

Kalendarz dnia

8

Wrzesień

ŚRODA

Narodzenie N. Pan... Nadriana Słowiański: Ra... doślawa Słońca wsch. 4.58, zach. 18.09. Księżycy wschód: 9.07, zach. 18.56.

HISTORIA PODAJE:

1487 Jan Olbracht zwycięża Tatarów 1514 Hetman Ostrogski zwycięża Moskale w bitwie pod Orszą. 1609 Zygmunt III wypowiada wojnę Rosji. 1831 Wojska rosyjskie wkraczą do Warszawy. 1914 Benedykt XV potępia wojnę.

PRZYSŁOWIA:

Na Narodzenie Marii pogodnie Będzie tak ze cztery tygodnie.

KTO NIE WIE, ŻE:

Srednia temperatura człowieka = 36,9 C.

Tłumaczenie snów

Ania SSS. Sen Pani wróży staropaniństwo. P. Ola Kasztelanka. Mężczyzna oświadczy Pani, że posiada Pani dużo kobiecego wdzięku. Ujrzy Pani interesującą osobę. Wujcio jest Pani nader życzliwy i często myśli o Pani. K. W. z Milanówka. Ma Pan szansę wygrania niewielkiej sumy. Koleżanka ze snu interesuje się Panem. Charakter pisma zdradza, iż ma Pan sposób bycia, który podoba się kobietom. Otrzyma Pan pieniądze. P. Szarotka. Będzie rozmowa z cudzoziemcem. Podróż w przyszłym roku. Marzenie spełni się. Będzie jakaś duża zmiana. P. Henryka. Otrzyma Pani ciekawą wiadomość. Ktoś będzie Panią przeproszał. Brunet myśli o Pani. Krótka radość będzie. Otwock - 166. Pańska zguba znajdowała się w Warszawie na placu Kiercelego. Może jeszcze tam jest. Otrzyma Pan jakieś pieniądze. List nadejdzie lub papier urzędowy. Blondyn wyrządził Panu krzywdę. Mimoza 581. Komplementy będą. Rozrywka. Pozna Pani szatyna w średnim wieku. Będzie miła zmiana w rodzinie. Spotkanie z gadułą. Sny ciotki są natury erotycznej. P. „Dovan Kojka”. Ujrzy Pani wybitną osobistość. Spełni się życzenie. Blondyn myśli o Pani. List nadejdzie, lub papier urzędowy. SM 595 Samotna. Pozyska Pani szczerego przyjaciela. Ktoś zwróci się do Pani z prośbą o pożyczkę. Będzie Pani świadkiem zajścia ulicznego. Odwiedzi Panią miła znajoma.

Na malej wokandzie...

Skwaszona miłość czyli: „Pieniądz, plaga ludzkości”

(A.E.) Panna Eugenia Krzeńska, znana z wdzięku i urody, przechodziła codzień z kochanym w ręku obok budki z napojami chłodzącymi, stanowiącej własność Ambrozego Chrzęszcza. Urodziwa panienska bardzo przypadła do gustu właścicielowi budki, więc też ogromnie się ucieszył, gdy pewnego razu zatrzymała się przy nim i rzekła dzwicznym głosem: — Proszę kwasu chlebnego. — Już się robi! — zawołał pan Ambroży. Napełnił szklaną kwasem i patrzył z upodobaniem jak panienska pije. — Ja tu panienskę często widuję — rzekł. — A ja już dawno miałam chętkę z panem pogadać, tylko że mi odwagi brakło. — Było się czego pietrać. Przecie przypadła mi panna do gustu, jak żadna inna! — I tam, żarty stroi pan ze mnie... — Szczerze prawde mówię. Tak mnie panna chwyciła za serce, że ani kimać, ani frygać nie mogę. W dodatku kawaler jestem, no i kapujesz panna, człowiek chciałby się ożenić. Panna Eugenia pokraśniała z radości. — No dobra — rzekła. — O tem to jutro pogadamy, bo teraz to muszę wracać do obowiązku. Serwus!

I poszła. Pan Ambroży patrzył za nią zachwycony, gdy nagle przypomniał sobie, że nie otrzymał dziecięciu groszy za kwas. — Pamienko! — zawołał. Ale panna Eugenia nie słyszała, czy też udawała, że nie słyszy. — Pani ładna! Dziesięć groszy! — Pan Ambroży popędził za umiłowaną i dogonił ją zadyszany na rogu. — Dziesięć groszy za kwas. — Jakże to tak? — zmarzoczyła się panienska. — O wiele się pan we mnie kochasz, to możesz mi pan za darmość szklanę kwasu postawić. — Nie zwracaj panna gitar! — zdenerwował się pan Ambroży. — Serce a interes, dwie różne rzeczy. Jeszcze nie taki głupi, żeby się na kobiety rujnować. Zbiegli się gapie i posterunkowy spisał panu Ambrożemu protokół za zakłócenie porządku. Aczkolwiek sąd starościński wydał wyrok uniewinniający, jednak pan Ambroży opuszczał salę sądową w bardzo marketnym nastroju. Zerkał spod oka na obrażoną pannę Eugenię i mruczał pod nosem: — Festna dziewucha. Pięć złotych warta jak nic, a ja, frajer kanciały, bez dziesięć groszy ją puściłem.

„Trafalgar”

Powieść na tle filmu wytw. „Twentieth Century-Fox” p.t.: „TRAFALGAR”

STRESZCZENIE

Horacy Nelson i Jonatan Blake zawarli w dzieciństwie pakt przyjaźni, przysięgając, iż nigdy go nie zrewą. Horacy zostaje admirałem floty Wielkiej Brytanii — i bohaterem narodowym, a Jonatan kierownikiem towarzystwa asekuracyjnego „Lloyds of London”. — W decydującej fazie walki floty angielskiej przeciwko Francji — „Lloyds” chce osłabić flotę Nelsona, starając się w admiralicy, aby część statków wojennych Nelsona, konwojowała brytyjskie okręty handlowe. Jonatan pewny przyjaźni, która go łączy z przyjacielem lat dziecinnych — popelnia w imię jej oszustwa, — przesyłając przez kanał wiadomości, iż Nelson pokonał wroga. Tym samym uratował całość okrętów Nelsona. Jonatan kocha lady Elżbietę, żonę lorda Stacy. — W czasie ich spotkania w domu Jonatana lord Stacy strzela do mego. To strzelał lord Stacy ukryty za portiera. Lord tknięty przecuciem udał się wprost z domu Lloydów do mieszkania Jonatana. Bez słowa wśliznął się do pokoju, w którym Jonatan i Elżbieta byli we dwoje. Słyszał całą ich rozmowę, podsłuchiwał dialog miłosny i przekonawszy się, że Elżbieta nie kocha go — strzelił. Jonatan bezwładny leżał na dywanie. Lady Elżbieta pochyliła się nad nim z płaczem.

ROZDZIAŁ X.

Tego dnia lord Nelson wiedział, że Francuzi mu nie umkną i że będą musieli przyjąć decydującą rozgrywkę. Na ten dzień czekał Horacy Nelson od dawna. Moment, w którym okręty francuskie przełamały blokadę pod Tulonem — dzień w którym niespostrzeżenie, dzięki potężnej mgłę wyrwały się na Morze Śródziemne — był bardzo bolesny dla Nelsona. I za ten dzień musiała przyjść odprawa. Ten dzień nie mógł francuskiej flocie uść bezkarnie. Pod Trafalgarem stanęły na

przeciw siebie dwie wrogie floty. Mgła unosząca się dotąd nad całym widnokresem jakby na komendę rozstąpiła się. Dzień wstał jasny i słoneczny, kiedy echo z daleka, przyniosło rosnące coraz bardziej dudnienie. To grały armaty. Rozpętało się prawdziwe piekło. Lord Nelson z lornetą, której ani na chwilę nie odejmował od oczu, stał na mostku kapitańskim admirałkiego okrętu i wydawał bezustannie rozkazy. W pewnej chwili okręt zatrząsł się cały. Grad kul armatnich dosięgnął burty. Lord Nelson zachwiał się i upadł. Kula uderzyła mu rękę. — Dosiegli mnie — zasyczał cicho, potem dodał w stronę pochylającego się nad nim pierwszego oficera. — Weź chustkę, Hardy i zakryj mi twarz. — Niech żołnierze nie widzą, że ich admirał umiera. Hardy usłuchał rozkazu Nelsona.

Potem czterech marynarzy zniosło rannego Horacego, z pierwszego pokładu do kambuza — umieszczono go niżej. Oficerowie pochylili się nad swoim admirałem, który słabym głosem wykrztusił: — Wydać rozkaz, żeby okręty rozwinęły front i z bliska zaatakowały wroga. Oficer wybiegł na pokład. Po drodze minął go ksiądz idący z Panem Jezusem do umierającego. — Rozwiniętym frontem zaatakować wroga! Dudnienie kroków rozległo się w pobliżu. To oficer leciał z meldunkiem do umierającego zwierzchnika: — Zatopiliśmy piętnaście nieprzyjacielskich okrętów — wykrzyknął radośnie... — Bogu niech będą dzięki... spełniłem obowiązek. — Musisz żyć admirał... mu siesz... Łza zakręciła się w oku kapłana wypowiadającego te słowa.

Książd monotonna odmawiał modlitwę. Admirał Nelson umierał. (Dalszy ciąg jutro).

Nowy „Eterychny” Puder do Twarzy

Zadziwiający wynalazek paryskiego chemika-kosmetyka. Puder do twarzy dziesięciokrotnie cieńszy i lżejszy niż to kiedykolwiek zostało osiągnięte! Tylko puder utrzymujący się w powietrzu jest zużytkowany! Na tym polega nowy zadziwiający sposób fabrykacji pewnego paryskiego chemika — zaadoptowany obecnie przez firmę Tokalon.

Sprawia to, że Puder Tokalon spreparowany według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Pudru Tokalon, przylega równo i gładko, pokrywając skórę jakby niewidzialną powłoką piękności. Wynikiem tego jest zupełnie naturalnie wyglądające piękno. Różni się tak bardzo od staromodnych pudrów, które nadawały wygląd „maquillage’u”. Puder Tokalon zawiera poza tym Piankę Kremową, dzięki której trzyma się w ciągu 8-10 godzin. W najbardziej dusznej sali restauracyjnej twarz Pani nie będzie nigdy wymagała przypudrowania, jeżeli używa Pani Pudru Tokalon. U schyłku przełajczonoj nocy cera Pani będzie świeża i pozbawiona pyłku.

Losowanie Pożyczki Inwestycyjnej

Table with lottery results for Pożyczki Inwestycyjnej. Columns include prize amounts (e.g., 10,000 zł, 5,000 zł, 2,000 zł, 1,000 zł) and winning numbers (e.g., 1764, 83, 40, 281).

W CZTERY OCZY

Intymne rozmowy lksa z Czytelnikami

Nie należy marnować szczęścia

„LALEczKA” z KUTNA donosi nam: „Jestem młodą, dość ładną szatynką, bardzo się wszystkim podobam, a zwłaszcza mężczyznom, ale to mnie nie cieszyło, bo w żadnym z nich się nie kochałam. Aż proszę sobie wyobrazić, że zakochałam się w jednym chłopcu i to z wzajemnością! Kocham go szalenie! Nie wyobrażam sobie życia bez niego. Kto kocha, ten uia i wierzy, więc i ja poszłam do niego raz i drugi, a za trzecim razem oddałam mu się. Tymczasem, wyobraź sobie, Najdroższy Redaktorze, on twierdzi, że... ach, śmiać mi się chce i płakać na samo o tym wspomnienie... że... nie był „pierwszym”! Oczywiście, to nieprawda, ale on mówi, że wie lepiej. Jaki? On może lepiej wiedzieć ode mnie? To byłoby naprawdę śmieszne, gdyby nie było takie smutne. Pomimo to, zapewniam cię, że nadal mnie kocha do szaleństwa, wciąż jednak nie może się z tym pogodzić, że zdradziłam go uprzednio. W końcu myślałam, że się z tym wreszcie pogodził, bo przyjaźnił się z innymi, nie wspominając już o tym więcej. Ale (niestety, zawsze musi być jakiś „ale”) ludzie są wstrętni, więc poobmawiali mnie wobec niego w najokropniejszy sposób. Opowiedział mi to. Chcąc się przekonać, czy mnie naprawdę kocha, opowiedziałam mu bałkę, że rzekomo mój szwagier nasypał mi do herbaty proszku nasennego i wziął mnie gwałtem. Proszę sobie wobrazić, że uwierzył w to i żegnał mnie na zawsze.

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Jadzia uprosiła Podoską, by zechciała udać się do Sawickich i podstępem dowiedzieć się, gdzie znajduje się jej dziecko oraz jak się ono chowa.

Podoska udała się do mieszkania Sawickiej, której zaproponowała, iż pomówi z jej mężem w sprawie ich sporów małżeńskich. Sawicka zgodziła się — a wtedy Podoska zaczęła kłaść przed bramą na przybycie Sawickiego, zbliżyła się do niego i przywitała go.

Sawicki spojrział na nią w pierwszej chwili zdziwiony.

Nie widział jej od dawna, nie poznał jej od razu. Nauczycielkę swych dzieci spotykał wszystkiego dwa - trzy razy, zaś ostatnio nie przychodziła do nich wcale.

Zdziwił się więc, gdy o tak późnej porze zbliżyła się do niego jakaś nieznamą kobieta, tak jak gdyby znała go od dawna.

— Z kim mam przyjemność? — zapytał szczerze.

— Ach, więc mnie pan nie poznaje?

— Nie...

— Jestem Podoska...

— Kto taki?

— Jestem Podoska, nauczycielka pańskiego syna...

— Ach, tak, teraz przypominam sobie panią... Bardzo przepraszam, ale przed tym nie poznałem... Zresztą jest tu tak ciemno... Czym mogę pani służyć o tak późnej porze...

— Chciałam z panem pomówić...

Spojrzał na nią zdziwiony.

Sądził, że będzie z nim rozmawiać o synku, o jego nauce. Ale czemu o tak późnej porze? Po chwili zdał sobie sprawę, że nie chodzi o syna, że zapewne pani Podoska oczekuje go w zgola innej sprawie.

— Chciałabym, żeby pan zechciał mi poświęcić godzinę czasu — powiedziała znowu Podoska.

— Aż godzinę czasu?

— Tak.

— W jakiej właściwie sprawie? O co chodzi?

— Chodzi o bardzo przykrą sprawę...

Spojrział na nią ostrym, przeszywającym wzrokiem. Teraz zrozumiał, postanowił od razu uprzedzić jej intencje:

— Zdaje się, że się tak mało znamy, że nie możemy ze sobą mówić o przykrych sprawach. O kogo chodzi?

— Chodzi o pańską żonę... — niemniej ostrym tonem odrzekła Podoska.

— O moją żonę?

— Oczywiście, chodzi o pańską żonę.

— Ach, więc pani zechciała łaskawie mówić w jej imieniu?

— Nie, mam zwyczaj przemawiać we własnym imieniu...

— Nic z tego wszystkiego nie rozumiem. Skąd pani do tych spraw. Zdaje się, że pani nie wchodzi w skład naszej rodziny...

Sawickiemu zrobiło się bardzo przykro, chciał się jak najprędzej wyrwać od wszelkiej rozmowy.

— Widzę, panie Sawicki, że orientuje się pan nareszcie o co chodzi...

Sawicki nie odpowiedział od razu. Szli ulicą Marszałkowską, obydwójce milczeli.

— Skąd pani wie o wszystkim — zapytał nagle. — Czy żona moja powiedziała pani o wszystkim, zwierzała się pani?

— Musiała się przecież przed kimś zwierzyć — odrzekła Podoska. — Gdy człowieka spotyka nieszczęście, nie może przecież sam znosić takich męczarni. Musi znaleźć człowieka, przed którym zwierze się, że swych zmarłych, zgryzot...

— A więc przyjęła pani na siebie rolę powiernicy mojej żony...

— Tak, mój panie, i dlatego musi pan ze mną pomówić...

Sawicki wpadł w ton wzburzony i zaczął powtarzać:

— O co właściwie pani chodzi? Co ma mi pani do powiedzenia? Złe postępuję? Jestem łotrem, fajdakiem, osłem? Wszystko to wiem... Zresztą, nie chcę z nikim o tych sprawach mówić... To są tylko moje sprawy osobiste i nikogo to więcej nie powinno obchodzić...

— Proszę pana, rozumiem zupełnie pańskie zdenerwowanie i pański stosunek do mnie... Ależ nie miałam zamiaru pouczać pana, ani czynić panu wyrzutów...

Mówiła tak łagodnym tonem, że Sawicki spojrział na nią z zaufaniem. Rozumie go... Nie gani go... Jakie to dziwne... Ale skąd wie, co się dzieje na łonie jego duszy?

Uśmiechnął się smutno.

— Nie ma pani zamiaru czynić mi wyrzutów? A o co więc pani chodzi? Chce pani pogodzić mnie

z moją żoną? Nie pokłóciłem się z nią wcale...

— Ach, niech pan da spokój domysiom. Nie mam zamiaru czynić panu wyrzutów, ani też nie jest moją rzeczą godzić państwa... To sprawa, która mnie nie obchodzi. Mnie zależy tylko na tym, by zmniejszyć zmartwienia i bóle pańskiej małżonki: chcę, by pan żonie powiedział prawdę...

— Jaką prawdę? — odezwał się Sawicki.

Podoska nie wiedziała teraz, jak dalej prowadzić rozmowę, by dowiedzieć się od Sawickiego prawdy. Dodała:

— Niech pan żonie powie otwarcie, że kocha pan inną kobietę...

— Ależ moja żona zdaje sobie z tego świetnie sprawę, nie mam potrzeby uświadamiać ją co do tego... Ale muszę wyznać, że słowa pani dziwią mnie bardzo.

— Dlaczego?

— Bo mówi pani tak, jak gdyby mnie pani na prawdę zrozumiała... Skąd wie pani o tym, że kocham inną kobietę?

— Mój panie, to jest samo przez się jasne...

— Takie jasne?

— Zupełnie, w każdym razie jeśli o mnie chodzi, to rozumiem to zupełnie dobrze.

— To dziwne. Moja żona przecież o niczym nie wie. Myśli sobie, że jakaś tam kobietka zawróciła jej mężowi głowę... Ale nie, to nieprawda. Powiedziała pani przed chwilą, że każdy człowiek, który cierpi, musi się komuś zwierzyć... A ja nie mam nawet z kim pomówić...

— Sądę — ciągnęła dalej Podoska — jest pan sobie sam winien, że pan tak bardzo cierpi, zarówno i w tym, że żona pańska tak cierpi. Niech pan zrozumie swą żonę także: piętnaście lat żyła z mężem, ma z nim dzieci, dzieci odchowane, a tu nagle spada jak grzmot z jasnego nieba takie nieszczęście.

— Nie jestem winien — odrzekł cicho Sawicki.

— A kto jest winien?

— Los czy opatrność.

— Opatrność? Nie rozumiem pana.

Jutro dalszy ciąg Bill na tropie gangsterów

Czytajcie Wesole Wiadomości

Zdradziecka blizna zdemaskowała potwornego zbrodniarza

Nadinspektor szwedzkich kolei Brinjulf Jarl został w r. 1930 przeniesiony w stan spoczynku. Będąc kawalerem, pobierając dość wysoką rentę emerytalną, opuścił Sztokholm i przeniósł się na północ kraju, gdzie nabył małą willę. Ponieważ był zupełnie zdrowy i czuł się rześko, nie miał służącej i sam zajmował się ogródkiem i gospodarstwem. Nie obcował on z nikim, witał tylko skiniem głowy sąsiadów przez parkan ogrodu.

W początkach 1933 roku przybyła do niego siostrzenica Thora z mężem Knudem, bezrobotnym aktorem.

Z początku Thora wraz z Jarlem udawała się po zakupy, ale z czasem sama załatwiała sprawunki. Sąsiedzi nie przywiązali do tego wielkiej wagi. Sądził, że Jarlowi znudziła się samotność i że Thora pracuje u niego w charakterze gospodyni. Ponieważ emerytowany nadinspektor nie miał już nic do załatwiania na mieście, nie widziano go poza jego willą. Posiadacze sąsiednich ogródków byli wkrótce jedynymi ludźmi, którzy widzieli go, gdy spacerował między grządkami swego ogródka.

Jesienią spacerowały te nagle się urwały. Thora opowiadała skle-

nikarzom, że wuj ciężko zachorował, że dostał paraliżu i za-telegrafowała po specjalistę do Sztokholmu. I rzeczywiście następnego dnia zajęchało przed willę Jarla auto, z którego wysiadł jakiś pan. Po tej wizycie Thora opowiadała w sklepikach, że lekarz stwierdził u chorego paraliż.

Chory był teraz przygwożdżony do łóżka, ale dzięki opiece Thory i jej męża w stanie zdrowia nastąpiła pewna poprawa i przy ładnej pogodzie wyprowadzano go w fotelu na balkon.

W ten sposób minęły 4 lata. Przed pewnym czasem wieloletni kolega zawodowy Jarla przypadkowo podczas wakacji zawitał do miasteczka, w którym mieszkał emerytowany nadinspektor, i odwiedził go. Thora uprzedziła gościa, aby tylko kilka chwil bawił u chorego, ponieważ długa rozmowa może zaszkodzić jego zdrowiu. Kolega zastosował się do tego życzenia i zabawił tam kilka minut. Po opuszczeniu zaś willi udał się na posterunek policji i zameldował, że chory nie jest prawdziwym Brinjulfem Jarlem, ponieważ tamten miał po zewnętrznej stronie dłoni dużą bliznę, a chory jest jej pozbawiony.

To wydało się władzom po-

— Jestem zresztą wdzięczny przypadkowi, który mnie zetknął z kobietą, którą tak bezgranicznie pokochałem, chociaż dotychczas prócz bólu i tęsknoty nie zaznałem żadnego szczęścia... Być może, zestarzałbym się, dożyłbym starych lat nie wiedząc o tym, że istnieje na świecie miłość...

Mówił w uniesieniu, a gdy skończył, zdziwił się sam. Może przed obcym człowiekiem tak obnażał swe uczucia.

Ale jeszcze nie opowiadał nikomu o swych uczuciach. Nikomu nie opowiedział, jak żyje obecnie...

Podoska wyczuła, że teraz może w odpowiedni sposób wykorzystać sytuację, może dowiedzieć się, gdzie jest dziecko. Powiedziała więc:

— Wie pan, panie Sawicki, ciekawa jestem tej kobiety, która potrafiła dokonać tego cudu, zławić mężczyznę, tak doświadczonego jak pan, w pańskim wieku, ojca trojga dzieci? Bardzo przepraszam, że pozwałam sobie wkraczać w nieswoją dziedzinę... Ale jeśli już o tych sprawach mowa...

Twarz Sawickiego wykrzywiła się w grymas bólu:

— Ciekawi panią ta kobieta? Powiem pani prawdę, trudno mi o tych sprawach mówić, szczególnie teraz, gdy nie wiem, gdzie ta kobieta jest.

— Co? Co? — jak gdyby zdziwiona tym co usłyszała, odezwała się Podoska. — Pan sam nie wie, gdzie się ta kobieta podziała?

— Niestety nie wiem. Moja żona sądzi, że spędzam nocę z kochanką, ale tak się dziwnie w moim życiu ułożyło, że w chwili, gdy moja żona dowiedziała się o mojej miłości straciłem moją ukochaną raz na zawsze...

— A jednak tęskni pan za nią nadal?

— Tak. Nawet na chwilę nie mogę o niej zapomnieć. Cierpię strasznie. Nie wiem czemu, ale właśnie pani o tym opowiadam...

— Ale któż jest tą kobietą, którą pan tak pokochał?

— Sam właściwie nie wiem, kim ona jest. Poznałem ją na ulicy, na stopniach jakiegoś sklepiku. Niestety trwało to krótko... Nie wiem, gdzie jest, nie wiem, czy ją kiedyś jeszcze zobaczę...

— Ślad po niej zaginął?

— Zaginął... Pozostała mi tylko żywa pamiętka.

— Żywa pamiętka? Jaka pamiętka?

(Dalszy ciąg jutro).

Przyjdź! Poznasz osobieście wielkiego starca, doskonałego znawcę duszy ludzkiej, autora wielu prac naukowych, redaktora Szyllera-Szkolnika, psychografologa. On określi Twój charakter, zdolności, przeznaczenie. Medium „Ewigny” odgadnie Twoje imię, nazwisko, wyszczególni najważniejsze fakty życia. Przyjdź osobieście lub podaj datę urodzenia. Załącz ogłoszenie i 50 gr. znaczkami pocztowymi, otrzymasz horoskop astrologiczny, poznasz charakter, zdolności, przyszłość, bez żadnej dopłaty. Przyjęcia codziennie. Red. „Świt”. Warszawa, Żulińskiego 9

Kina kieleckie:

Czwartak Klub kobiet
 Palace: Mężczyzna na własność
 WF. i PW. Romans w Budapeszcie
 Casino: Powrót Natana Beckera

D. ROZENBERG
Dom Bankowy
 Kielce, ul. Sienkiewicza 21

ZAKŁAD PORTRETOWY
I. Obarzański i S-ka
 Kielce, ul. Sienkiewicza 40

F. HERSZKOWICZ
 HURTOWA SPRZEDAŻ
 WĘGLA I KOKSU
 Kielce, ul. Sienkiewicza 4.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”

Okazielemi kasa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARTEKU”.

SPRZEDAŻ
WĘGLA I KOKSU
Ch. M. SZTARKMAN
 Kielce, ul. Sienkiewicza 50

Odbiorniki ścielowe i grzejniki elektryczne, żelazka, imbryki, kucharki, grzałki do rurek, poduszki i inne

do nabycia na dogodnych warunkach

w Rademskim T-wie
ELEKTRYCZNYM
 Spółka Akc. w Radomiu
 ulica Traugutta Nr 53

Kupon „K. Expressu Codziennego” upoważnia do otrzymania ulgowego biletu w cenie 75 gr. do kina „Casino” na wszystkie miejsca z wyjątkiem łóż.

PRACOWNIA FUTER
N. KÖNIGSBERG
 Kielce, ul. Sienkiewicza 38

Przyjmuje wszelkie roboty po cenach rewelacyjnie niskich.

Upiorna noc na Nowym Świecie

Dwie ulice w morzu płomieni. 13 budynków pastwą żywiołu. Straszna katastrofa pożaru nawiedziła Kielce.

Przy ul. Nowy Świat w Kielcach, o godzinie 12-ej w nocy wybuchł pożar w parterowym domku Rozenholca zamieszkałym przez najuboższą ludność.

Łuna nad Kielcami

Ogień zaczął rozprzestrzeniać się z niezwykłą gwałtownością i obiał morzem

NOWO-OTWORZONA
PRACOWNIA
KONFEKCIJ DZIECIĘCEJ

p. f. „**Sen Matki**”
 Kielce, ul. Sienkiewicza 32
 (Hotel Polski) w podwórzu
 Poleca najnowsze modele dziecięce i mundurki szkolne.

SPRZEDAŻ OWOCÓW I CUKRÓW
FIRMA

SZ. BESSER
 Kielce, ul. Sienkiewicza 19
 Poleca artykuły spożywcze dla **DIABETYKÓW (cukrowo chorych)** znanej firmy „LEBROSE”
 Ceny fabryczne.

płomieni sąsiednie budynki, drewniane parterowe domki.

Nad Kielcami zajaśniała krwawa łuna pożaru, widoczna z odległości kilkudziesięciu kilometrów.

Pożar zaalarmował całe miasto. Na miejsce ognia pospieszyła miejscowa straż pożarna i straż z okolicznych wsi i miasteczek.

Noc pełna grozy

Ogień zaskoczył nieszczęśliwych mieszkańców Nowego Świata pogrążonych w głębokim śnie. Na widok nieszczęścia ludzie poczęli wybiegać na ulicę w bieliznie, wzywając rozpaczliwie ratunku. Kilka kobiet dostało ataku szału.

Krzyk zrozpaczonych ludzi którym ogień zabierał całe mienie, płacz dzieci i histeryczny spazm kobiet mieszały się z rykiem palonego żywca w oborach bydła, stwarzając iście piekielną melodię.

Na tle krwawych płomieni, uwijali się dzielni strażacy, lejąc strumienie wody i ratując dobytek płonących.

Straszna eksplozja benzyny

W huku walących się wiązań rozległ się potężny odgłos eksplozji, a nad czerwieniem płomieni ukazała się gęsta czarna smuga dymu.

To eksplodowała beczka z benzyną, znajdująca się w jednym z domków, powiększając grozę tej piekielnej nocy.

Hieny wśród płomieni

Pożar zwabił okoliczne męty, które korzystając z sytuacji usiłowały dopuścić się grabieży mienia w płonących domach. Policja z niezwykłą energią uporała się z hienami. Kilkunastu opryszków zostało zatrzymanych i odstawionych do Komisariatu.

Stopione ruble

O gwałtowności ognia świadczy fakt, że mieszkańcy płonących domków nie zdołali wynieść z ognia kosztowności i pieniędzy. Ludzie zrywali się z łóżek w bieliznie, myśląc jedynie o wyratowaniu swego życia.

Splonęła doszczętnie pościel, ubranie i sprzęty domowe nieszczęśliwych. W jednym z mieszkań znala-

zła się w ogniu szkatułka zawierająca oszczędności w złotych rublach i srebrnych złotówkach.

W zgliszczach znaleziono następnie grudkę stopu złota i srebra.

Przeraźliwy bilans

Ogółem splonęło doszczętnie i częściowo 13 budynków przy ul. Nowy Świat i Dąbrowskiej. Przeszło 80 rodzin pozostało na bruku, bez środków do życia, tracąc w pomieniach całe mienie.

Pożar ten należy zaliczyć do największych, jakie nawiedziły Kielce w czasach powojennych.

DZIECIENNE ZDJĘCIA**Pocztówkowe**

Wykonujemy bez zaliczki **Fot. „REMBRANDT”**
 Kielce, Sienkiewicza 37, tel. 16-13

Istniejący od roku 1893

Zakład rzeźniczo-wędliniarski
 został ponownie otworzony

POD FIRMĄ:

PIOTR MICHAŁOWSKI
 przy ul. Kilińskiego Nr 9
 i poleca się nadal względem swej klienteli.

URZĄD SKARBOWY w Kielcach

Dnia 1.IX 1937 r.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że **dnia 23 września 1937 r.** o godz. 10 — 15 w lokalu płatnika przy ul. Sienkiewicza 6, celem uregulowania należności z tyt. podatku od lokali 1927/1936 r. od placów 1933/35, Ubezpieczalni Społecznej Kielce Zakł. Ubezpiep. Społ. Warszawa odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Pianino czarny kolor cena szacunkowa 500 zł., bilard duży — 1000 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu licytacji od godz. 11 — 15 w lokalu płatnika.

Naczelnik Urzędu Skarbowego.

ARTYSTYCZNĄ FOTOGRAFIĘ
 wykonuje tylko

Foto „Moderne”
 Kielce, ul. Sienkiewicza 52

URZĄD SKARBOWY w Kielcach

Dnia 3.IX 1937 r.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że **dnia 24 września 1937 r.** o godzinie 11—15 przy Placu Wolności w Kielcach celem uregulowania należności składki Ubezpieczalni Społecznej — Kielce, Zakładu Ubezpiep. Społ. — Warszawa, Zarząd Miejski Kielce odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

Nóż do cięcia papieru (maszyna) cena szacunkowa 500 zł., maszyna drukarska pedałowa — 300 zł.

Z uwagi na to, że licytacja wyznaczona w pierwszym terminie na dzień 14.XI 1937 r. nie doszła do skutku, wymienione wyżej przedmioty w myśl § 92 powołanego na wstępie rozporządzenia mogą być sprzedane za cenę niższą od oszacowania.

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu licytacji od godz. 11—15 w lokalu licytacji.

Naczelnik Urzędu Skarbowego.

BAR
 i Restauracja

„BRISTOL”

KIELCE,
 Sienkiewicza 21, tel. 12-19.

Dziś specjalne dania barowe:

Kapusta faszer. po rusku
 Zraz wieprz. po węgiersku

50 gr.
50 „

Ozór woł. sos chrzanowy
 Zraziki à la Jardinier

50 gr.
50 „

Kiełbasa sos cebulowy
 Bigos z młodej kapusty

40 gr.
30 gr.

Ceny niezmienione od 1935 r.

Pr numerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetrowy w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekstem 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo. Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.